

Obsah

1 Úvod (Jan Michalík, Petr Hanák)	5
1.1 Obecný úvod	5
1.2 Úvod k metodice práce se žákem se sluchovým postižením (Miloň Potměšil)	6
2 Faktory ovlivňující úspěšnost individuální školské integrace dítěte, žáka, studenta se zdravotním postižením (Jan Michalík).....	7
2.1 Obecné povinnosti školy a pedagogů při integraci.....	7
2.2 Žák se zdravotním postižením.....	8
2.3 Rodina a rodiče	9
2.4 Škola přijímající dítě s postižením	11
2.5 Učitel a jeho role ve školské integraci	12
2.6 Poradenská pracoviště ve vztahu k integraci.....	13
2.7 Prostředky speciálněpedagogické podpory.....	13
2.8 Sluchové postižení a jeho některé pedagogické reflexe (Miloň Potměšil).....	18
2.9 Zásady pro výchovu a vzdělávání dětí a žáků se sluchovým postižením	21
2.9.1 Včasnost	21
2.9.2 Komunikativnost	21
2.9.3 Udržování zrakového kontaktu	22
2.9.4 Diference podle preferovaného komunikačního stylu	22
2.9.5 Zásada přiměřené náročnosti a důslednosti	22
2.9.6 Zásada názornosti	22
2.9.7 Zásada systematičnosti	23
2.9.8 Zásada výstavby hodnotového systému	23
2.9.9 Rozšiřování pojmové banky.....	23
2.10 Komunikační přístupy používané při výchově a vzdělávání dětí a žáků se sluchovým postižením	24
3 Podmínky vzdělávání dětí a žáků se sluchovým postižením (Helena Dvořáčková)	29
3.1 Podmínky integrace žáků se sluchovým postižením	29
3.1.1 Školní zralost.....	31
3.2 Základní opatření pedagogů při výuce žáka se sluchovým postižením	33
3.3 Nejčastější obtíže integrovaného žáka se sluchovým postižením	34
3.4 Pedagogická podpora.....	34
3.5 Vzdělávání žáků se sluchovým postižením	35
3.5.1 Podpůrná a vyrovnávací opatření u žáků se sluchovým postižením na běžné základní škole	36
3.5.2 Asistent pedagoga.....	38
4 Komunikační techniky užívané v integrovaném vzdělávání (Miloň Potměšil)	40
4.1 Komunikační přístupy vhodné pro děti s kochleárním implantátem	41
4.2 Poznámky k výchově dětí a žáků se sluchovým postižením v podmínkách inkluzivního vzdělávání	42
4.2.1 Základní výchovné principy a strategie.....	42
4.2.2 Pozitivní atmosféra.....	42

4.2.3	Několik poznámek k práci s podněty	44
4.2.4	Komunikativnost	44
4.2.5	Možnost volby	45
4.2.6	Pocit kontroly nad situací	45
4.2.7	Setkávání	46
4.3	Výchova dětí a žáků se sluchovým postižením	47
4.3.1	Retardace v morálním vývoji	47
5	Specifika práce se žákem se sluchovým postižením (Ivana Nováková)	50
5.1	Specifika komunikace s dítětem se sluchovým postižením	50
5.1.1	Řečový vývoj dítěte se sluchovým postižením	50
5.1.2	Vliv kompenzačních pomůcek na rozvoj řeči u dítěte se sluchovým postižením	51
5.1.3	Vývoj poznávacích procesů a osobnosti dítěte se sluchovým postižením	52
5.1.4	Přístup rodičů k dítěti se sluchovým postižením, funkční komunikace v rodině	53
5.1.5	Alternativní a augmentativní komunikace	53
5.2	Dítě se sluchovým postižením v mateřské škole hlavního vzdělávacího proudu	55
5.2.1	Obecné zásady pro jednání s dítětem se sluchovým postižením	56
5.2.2	Individuální péče o dítě se sluchovým postižením	58
5.2.3	Rozvíjení sluchu	58
5.2.4	Podpora existující, případně vytváření efektivní komunikace dítěte s okolím	73
5.2.5	Rozvíjení zvukové stránky řeči	79
5.2.6	Rozvíjení obsahové stránky řeči	83
5.2.7	Tvoření jednoduchých vět	87
5.2.8	Rozumění řeči	88
5.2.9	Motorické schopnosti	90
5.2.10	Hry na rozvoj zrakového vnímání a pozornosti	92
5.3	Dítě se sluchovým postižením v základní škole hlavního vzdělávacího proudu	94
5.3.1	Podmínky úspěšné integrace žáka se sluchovým postižením v základní škole	95
5.3.2	Důvody neúspěšné integrace žáka se sluchovým postižením v základní škole	97
5.3.3	Obecné zásady přístupu k přijatému žákovi se sluchovým postižením v základní škole, ve všech předmětech	98
5.3.4	Specifika výuky žáků se sluchovým postižením při výuce – 1. stupeň ZŠ	100
5.3.5	Specifika výuky žáků se sluchovým postižením při výuce – 2. stupeň ZŠ	105
5.3.6	Specifika výuky žáků se sluchovým postižením na střední škole	108
6	Práce s intaktními žáky (Helena Dvořáčková)	115
7	Kompenzační a rehabilitační pomůcky pro sluchově postižené (Helena Dvořáčková)	122
8	Hodnocení žáků (Helena Dvořáčková)	129